Cena za egzemplarz 15 groszy.

Cena za egzemplarz 15 groszy.

GÓRNOŚLĄZAK

Pismo codzienne, poświęcone sprawom ludu polskiego na Śląsku.

GÓRNOŚLĄZAK wychodzi 6 razy w tygodniu i kosztuje miesięcznie 3.— zł.

Przez lud — dla ludu!
Redakcja i Administracja: Katowice. św. Stanisława 4
Telefon 1414 i 156 — P. K. O. Katowice 304540

ZA OGŁOSZENIA płaci się 20 gr za wiersz milim. Wiersz reklamowy 70 gr. Na pierwszej stronie 80 groszy.

Nr. 54 — **Katowice, wtorek 7-go marca 1933 r.** — **Rok 32**

Groźba wojny religijnej w Niemczech.

Znany działacz i publicysta ks. Mukkermann T. J., który pozostawił wdzięczną pamięć w Polsce z powodu swej działalności humanitarnej w czasie okupacji niemieckiej a następnie w czasie inwazji bolszewickiej w Wilnie, przedstawia w „Essener Volkszeitung" w niezwykle głębokiem ujęciu kwestję, współżycia katolików z protestantami w Niemczech. Stwierdza na wstępie, że zachodzące między nimi starcia polityczne, które, jakby się zdawało, od czasu wojny światowej a zwłaszcza wobec ciągle grożącej rewolucji winne były ustać, przeciwnie **zaostrzyły się w ostatnich czasach i przybrały na intensywności. Położenie katolików w Niemczech staje się coraz trudniejsze.** Tak w urzędach centralnych w Berlinie, jak i na prowincji, daje się odczuwać wrogi nastrój wobec katolików, których się uważa za obywateli drugiej klasy. Ks. Muckermann bada przyczyny tego zjawiska i, stojąc przed problemem, czy i jakie byłyby możliwości porozumienia, dochodzi do wniosków, które dla dalszych losów Niemiec uważa za wprost tragiczne. Tragizm ten tkwi, jego zdaniem, w rozdwojeniu, które nauka Lutra wprowadziła do duszy niemieckiej. Bo przecież możnaby sądzić, że porozumienie między katolickimi i protestanckimi obywatelami Niemiec mogłoby nastąpić na terenie czysto racjonalnym, gdyby się zostawiło na boku kwestje duchowe. Tymczasem jest to niemożliwe, gdyż właśnie te kwestje, dotyczące podwalin życia ludzkości, przenikają aż do najgłębszych tajników natury ludzkiej i wpływają na wszystkie dziedziny ludzkiej działalności. Zasadnicza różnica polega na tem, że gdy nauka katolicka dopatruje się w czystej naturze odblasku doskonałości Stworzyciela i uważa naturalne prawo etyczne, poddane nadprzyrodzonemu prawu łaski, za zupełnie pewną podstawę życia, to przeciwnie nauka protestancka zna jedno tylko prawo grzechu, któremu podlega wszystko: jednostka, naród i państwo. Zdaniem tej doktryny grzech pierworodny zepsuł tak doszczętnie naturę ludzką, że nie pozostała w niej ani jedna zdrowa komórka. To rozdwojenie dwóch poglądów złagodniało nieco za czasów t. zw. liberalizmu, który starał się zracjonalizować całe chrześcijaństwo a więc i naukę o skutkach grzechu pierworodnego. Panujący w ostatnich czasach kurs antyreligijny ortodoksyjnego protestantyzmu uchylił tę racjonalizację i sprawił, że rozłam duszy niemieckiej wystąpił w całej jaskrawości. Wszystkie środki łagodzące, zachwalane przez indyferentyzm (oziębłość) religijny, okazują się zupełnie nieskuteczne.

Istnieją wprawdzie wspólnoty. Tak katolik jak i protestant modli się do tego samego Boga i tego samego Zbawiciela. Mogą też wspólnie pracować w dziełach praktycznego miłosierdzia. Ale te wszystkie wspólnoty nie załatwią palącej kwestji dalszego współżycia, wobec której stanęły współczesne Niemcy, odmawiając katolikom równouprawnienia. Zdaniem ks. Muckermanna problem to zatrudny na ludzkie siły i tylko przez religję przy pomocy Bożej rozwiązany być może, inaczej grozi Niemcom jeszcze wojna religijna.

Ameryka przeżywa ostry kryzys finansowy.

Rząd zrywa ze złotem pokryciem dolara.

Londyn. Z Waszyngtonu donoszą: Roosevelt ogłosił następujące decyzje rządu amerykańskiego, które weszły w życie w Ameryce wczoraj o 1-ej nad ranem, czyli **po 7-ej według czasu środkowo-europejskiego:**

1) wszelki wywóz złota zostaje wzbroniony, 2) rząd obejmuje całkowicie kontrolę nad wszystkiemi operacjami w złocie wewnątrz kraju, 3) dokonywanie wypłat lub rezerwowanie złota dla obcych krajów nie jest dopuszczalne, 4 przechowywanie złota przez prywatną ludność zostaje zakazane. Certyfikaty kliryngowych banków otrzymują moc prawną waluty obiegowej. Moratorjum bankowe zostaje we wszystkich stanach przedłużone do czwartku. Powyższe decyzje aczkolwiek nie formalnie, to jednak w praktyce **oznaczają wycofanie się Stanów Zjednoczonych z parytetu złota.**

Londyn. Zarządzenie prezydenta **Roosevelta wywołało w Londynie naogół przychylną ocenę.** Podkreśla się z uznaniem **energję i odwagę prezydenta Roosevelta.** Istnieje powszechna tendencja udzielenia **pomocy Ameryce w miarę możności.** Jest w tem **duża doza samoobrony,** albowiem **dewaluacja dolara pociągnęłaby za sobą niepożądany wzrost kursu funta.** Już wczoraj, mimo że dolar nie był notowany i Ameryka oficjalnie zaprzecza komentarzom o wycofaniu się ze złotego parytetu, **kurs funta wzrósł w frankach francuskich z 87,30 do 88,50.** Również cena złota spadła w stosunku do funta i wynosi tylko 19 szylingów 7 pens za unję złota. Bank Angielski, chcąc wartość funta w stosunku do złota utrzymać na poziomie 1/6 części złotej unji, postanowił nie nabywać złota inaczej, jak po kursie 120 szylingów czyli 6 funtów za 1 złotą uncję. **Na giełdzie spadły akcje kopalń złota. W kołach rządowych wypadki amerykańskie wywołały niepokój co do przyszłości międzynarodowej konferencji ekonomicznej,** oraz co do rokowań angielsko - amerykańskich w sprawie długów wojennych. W City zaczyna szerzyć się pogląd, że rokowania muszą ulec dalszej zwłoce i że wobec sytuacji, w jakiej znalazła się Ameryka, W. Brytanja będzie musiała dokonać zapłaty następnej raty, przypadającej w czerwcu. W każdym razie zainteresowanie w Londynie sprawami amerykańskiemi jest **tak olbrzymie, że sprawa wyborów w Niemczech zeszła narazie zupełnie na drugi plan.**

Na ratunek dolara.

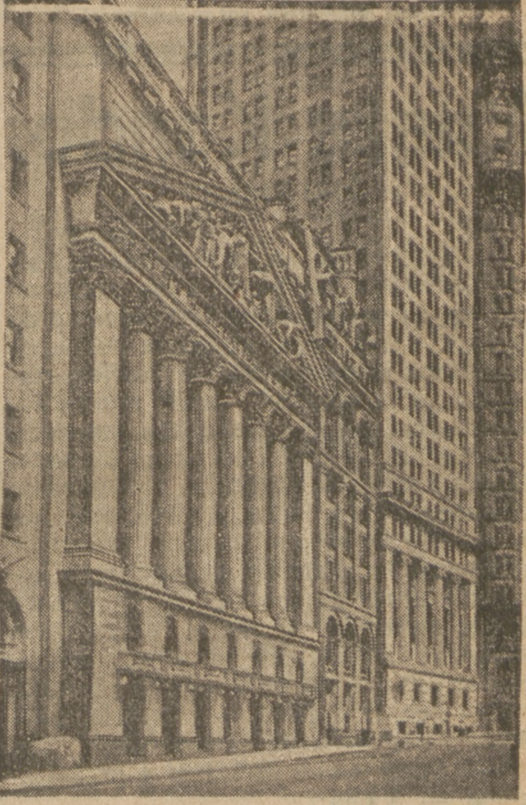
Nowy Jork. Według doniesień dzienników, **banki emisyjne Francji, Holandji, Belgji i Szwajcarji wyraziły gotowość udzielenia Federal Reserve Bank kredytu w wysokości równającej się zyskom w złocie zrealizowanym przez nie kosztem Stanów Zjednoczonych** — tak, aby nie zaszła potrzeba naruszenia zapasu złota Federal Reserve Banku przy wycofaniu wkładów zagranicznych i ucieczce kapitałów. Dzienniki podają, że Bank Angielski miał również zaofiarować swoją pomoc, mając specjalnie na **względzie demoralizujące dla handlu światowego skutki ewentualnego przyłączenia się Stanów Zjednoczonych do międzynarodowej akcji deprecjacyjnej.** Bank Angielski odmawia potwierdzenia tej pogłoski, ale jej też nie zaprzecza.

Ucieczka giełd światowych od dolara.

Tokio. Wszystkie giełdy pieniężne są w dniu dzisiejszym zamknięte. Od sytuacji w Stanach Zjednoczonych zależeć będzie, czy zamknięcie giełd obowiązywać będzie w dniu jutrzejszym. Zakazano jednocześnie dokonywania tranzakcyj dewizowych. Identyczna sytuacja zapanowała w Londynie.

Londyn. Komitet bankierów w Londynie zebrał się wczoraj o godz. 10 rano na krótką naradę przed otwarciem giełdy i postanowił **przywrócić wszystkie tranzakcje w obcych walutach z wyjątkiem dolarów.**

Krach bankowy w Ameryce.

Widok na Wallstreet, ulicę w Nowym Jorku, znaną jako ośrodek amerykańskiego życia bankowego i giełdowego. Przesilenie bankowe w Stanach Zjednoczonych, o którem w dalszym ciągu donosimy dziś obszernie — zaostrzyło się do tego stopnia, że powiększono „świątówki" w bankach. Dziś Nowy Jork przypomina zupełnie stan z okresu wojny.

Nowy parlament Rzeszy zajmie się zmianą konstytucji.

Berlin. Wczoraj w południe **kanclerz Hitler przyjęty został przez prezydenta Hindenburga,** któremu złożył szczegółowe **sprawozdanie o wynikach wczorajszych wyborów.** Gabinet Rzeszy zbierze się dziś po południu **na naradę.** Na porządku obrad jest sytuacja polityczna **oraz szereg zarządzeń aktualnych,** m. in. **sprawa zarządzeń ochrony dla rolnictwa.** W kołach politycznych przewidują, **że również zagadnienia z dziedziny polityki zagranicznej będą na tem posiedzeniu omawiane.** Rząd Rzeszy zwróci się do narodu z orędziem, w którem zadeklaruje swoje stanowisko **wobec wyników wyborów do Reichstagu i do sejmu pruskiego,** które zwołane zostaną najpóźniej w ciągu 2 do 3 tygodni. — **W Reichstagu rząd zgłosi projekt ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach** Projekt ten posiadać ma **charakter ustawy zmieniającej konstytucję.**

Po niemieckich wyborach.

(Szczegółowe wyniki wyborów do parlamentu Rzeszy i sejmu pruskiego podajemy na stronie 7-ej.)

Berlin. Na obszarze Berlina narodowym socjalistom udało się **uzyskać większość, uzyskując 1.100.776 głosów.** Razem z niemiecko-narodowymi blok prorządowy zdobył **1.538.423 głosów.** Drugą najsilniejszą partją są **komuniści — 718.403 głosy,** trzecią socjal-demokraci — 626.370, centrum uzyskało **142.000** głosów.

Chcą ściągnąć Hitlera do Genewy.

Paryż. Według londyńskiego korespondenta „Echo de Paris", w sferach rządu brytyjskiego panuje wielkie zaniepokojenie co do rezultatów konferencji rozbrojeniowej Czynione są wysiłki, ażeby za wszelką cenę nie dopuścić do fiaska. W związku z podróżą premjera Anglji do Genewy korespondent stwierdza, iż Macdonald wywiera obecnie presję na Mussoliniego w celu skłonienia go do przybycia do Genewy. W kołach tych mówi się o tem, **że do Genewy mógłby przybyć również i Hitler w celu konferowania z ministrami angielskimi.** W kołach politycznych Anglji niepokoja się głównie zamiarem przypisywanym Hitlerowi, opublikowania tez niemieckich w kwestji zbrojeń. Hitler ma oświadczyć otwarcie, że **Rzesza przystępuje natychmiast do organizacji swych sił zbrojnych.** Korespondent twierdzi, iż istnieją dane, że w takim wypadku rząd angielski podtrzymywałby absolutnie tezę francuską.

Premjerem Prus zostanie Papen.

Berlin. W kołach politycznych przewidują, że **stanowisko premjera w nowym gabinecie pruskim obejmie wicekanclerz Papen.**

Rita Gorgonowa przed krakowskim sądem przysięgłych.

Kraków. Wczoraj rano rozpoczął się przed sądem przysięgłych w Krakowie ponownie proces przeciw Ricie Gorgonowej, skazanej wyrokiem Sądu Okręgowego we Lwowie na karę śmierci za zamordowanie 16-letniej Lusi Zarembianki. Proces odbywa się na podstawie uwzględnienia kasacji obrony. Proces wbrew oczekiwaniom odbywa się w atmosferze zupełnie spokojnej. Ławy przeznaczone dla publiczności obsadzone są bardzo słabo.

O godz. 9,20 wchodzi na salę trybunał sądzący w składzie: przewodniczącego dr. Jändla i wotantów Krupińskiego oraz Ostręgi i jako sędziego zapasowego sędziego Soleckiego. Po wylosowaniu 12 sędziów przysięgłych oraz w przewidywaniu, że rozprawa potrwa przez czas dłuższy, — dwóch zapasowych sędziów, przewodniczący oznajmił, że odbędzie się rozprawa przeciw Małgorzacie Gorgonowej o zbrodnię z § 133 i 135 austrjackiego kodeksu karnego. Następnie odczytano akt oskarżenia. Podczas odczytywania aktu oskarżenia jeden z sędziów przysięgłych prosi przewodniczącego o przerwanie rozprawy i zwolnienie go z obowiązków sędziego przysięgłego z powodu nagłego zasłabnięcia. Przewodniczący postanawia sprawę tę załatwić po odczytaniu aktu oskarżenia. Jednak na ponowną prośbę niedysponowanego sędziego przysięgłego przewodniczący przerywa rozprawę na 10 minut i poleca lekarzowi sądowemu zbadanie chorego sędziego. W wyniku orzeczenia lekarskiego sędzia przysięgły Maj zostaje zwolniony i zastąpiony przez jednego z zapasowych sędziów.

Po przerwie następuje odczytanie motywów wyroku Sądu Najwyższego w sprawie kasacji. W tem miejscu zabrał głos prokurator Szypuła, wyjaśniając, że ponieważ przepisy dawniejszej ustawy karnej dot. zbrodni morderstwa są surowsze, rozprawa obecna toczyć się będzie na podstawie obowiązującego obecnie kodeksu karnego. Odnośne powiem artykuły tego kodeksu, mianowicie artykuły 220 i 225 przewidują, że zbrodnia morderstwa karana być może więzieniem nie niżej niż lat 5, albo więzieniem bezterminowem lub wreszcie karą śmierci. Wyjaśnienie to, skierowane również do oskarżonej, Gorgonowa przyjmuje spokojnie. Przewodniczący wzywa ją do przedstawienia historji swego życia od wczesnego dzieciństwa aż do krytycznego dnia w Brzuchowicach.

Gorgonowa oświadcza jednak, że woli odpowiadać na poszczególne pytania. Następnie przewodniczący dr. Jändel przeprowadza pierwiastkowe przesłuchanie. Oskarżona wyczerpująco przedstawia swoje dzieciństwo, lata wojny, pierwsze zamążpójście, przyjazd do Polski, stosunki z mężczyznami, rozejście się z Gorgonem, poznanie Zaremby, pożycie z nim i jego dziećmi. Oskarżona mimo kilkakrotnego wezwania przewodniczącego i próśb obrońców nie chce usiąść a odpowiada stojąc. Ożywia się, kiedy opowiada przebieg krytycznego dnia 30 grudnia 1931 r. Zanim przystąpiono do tych zeznań, przewodniczący zapoznaje sąd z rozkładem willi w Brzuchowicach przy pomocy zawieszonego na ścianie planu willi. Oskarżona stwierdza, zgodnie z tem co mówiła przed sądem lwowskim, że krytycznego dnia Lusia o godz. 7-ej rano wyjechała do Lwowa, ona sama zaś cały dzień przebywała w domu, zajmując się gospodarstwem. Popołudniu Lusia wróciła w usposobieniu stosunkowo dobrem. Do kolacji cała rodzina zasiadła około godz. 7-ej. Oskarżona pamięta, co Lusia jadła na kolację, sama natomiast kolacji nie jadła, gdyż jada wieczorem bardzo rzadko. Siedząc przy stole, czytała książkę, nie wtrącając się do rozmowy Zaremby z córką i synem. Około godz. pół do 9-ej Zaremba zwrócił uwagę, że trzeba iść spać. Oskarżona, upewniwszy się że Romuś spać będzie z ojcem, bo przeciwna była temu, ażeby Romuś spał z Lusią udała się do swojego pokoju i usnęła twardo około godz. 10-ej. Co się potem działoi w willi, tego nie wie. Została obudzona obłąkańczym krzykiem Stasia Zaremby, że Lusia została zamordowana. Następnie oskarżona opowiada, jak się od tej chwili zachowywała. Stwierdza, że obudzona krzykiem zerwała się z łóżka i w koszuli przeszła przez pokój stołowy, chcąc dostać się do pokoju Lusi. Z powodu jednak zimna wróciła do swojego pokoju, wkładając futro. Tak ubrana, razem z Zarembą i Stasiem udała się do pokoju denatki. Słysząc okrzyk Zaremby: po lekarza! oskarżona wróciła do pokoju, włożyła pantofle i przez małą werandę wyszła do ogrodu, chcąc udać się do lekarza. Brama od ulicy była zamknięta, wobec czego udała się do tylnej furtki, gdzie zwykle klucz był od wewnątrz zawieszony. Tymczasem i tu klucza nie znalazła. Przypomniała sobie jednak, że klucz znajduje się w kuchni. W chwili, gdy z kluczem powracała z pokoju na werandę, drzwi się zacięły, i wówczas nie zdając sobie sprawy w jaki sposób, stłukła szybę, raniąc sobie przytem rękę. Oskarżona jednak stanowczo nie może powiedzieć, czy rana na ręce powstała wtedy, czy też wówczas, kiedy szukała po ciemku pantofli, przyczem mogła się zadrasnąć o szkło z rozbitego kieliszka. Przedstawione przez świadków szczegóły zajść po morderstwie skarżona stanowczo odpiera. I tak co do lichtarza i świecy, które w tym czasie miały się znajdować na jej stoliku, a które później znaleziono w piwnicy, stwierdza, że świecy nie miała. Kwestję znalezienia jej chusteczki ze śladami krwi i prania tłumaczy w ten sposób, że dostęp do bielizny w willi był swobodny dla każdego. Zwilgotnienie chusteczki tłumaczy się tem, że w piwnicy jest woda podskórna.

Nowy minister sprawiedliwości w Stanach Zjednoczonych.

Po śmierci senatora Walsh'a zamianował Roosevelt prokuratora Homera Cumings'a (podobizna wyżej) ministrem sprawiedliwości.

Tajemnicza ręka wybiła szyby w polskiem gimnazjum w Bytomiu.

Z soboty na niedzielę w nocy niewykryci sprawcy wybili w gimnazjum polskiem w Bytomiu kilka szyb. Policja spisała protokół i ma przeprowadzić śledztwo w tej sprawie.

Pragnęlibyśmy, by choć raz pruska policja zdobyła się na umiejętność wyszukania sprawców antypolskiego terroru. Uchodzące bowiem bezkarnie coraz to nowe wybryki antypolskie z natury rzeczy budzić muszą w społeczeństwie wzrastające oburzenie. Panowie hitlerowcy, a również i władze pruskie muszą sobie uświadomić, że miarka polskiej cierpliwości może się przebrać i w obronie prześladowanych rodaków naszych za kordonem będziemy musieli sięgnąć do zademonstrowania „wzajemności". Radzimy więc opamiętać się.

Żydom nie podobają się hitlerowskie zapały „Katowicerki"

Prohitlerowskie entuzjazmy na łamach „Katowicerki" wywołały, jak się dowiadujemy, żywe poruszenie i oburzenie wśród zgermanizowanych żydów na Śląsku, w dużej liczbie abonujących dotychczas „Katowicerkę". Zrozumiałe niezadowolenie tych sfer z hitlerowskiego kierunku „Katowicerki" wyraziło się już w szeregu wypadków w odmowie dalszego abonamentu tego pisma. Ponadto na skutek hitlerjady „Katowicerki" zaznaczyły się fermenty w łonie „Deutsche Partei", która również w swych szeregach ma sporo zgermanizowanych żydów z kół handlowych w miastach śląskich.

TELEGRAMY.

Podziękowanie wojewodzie dr. Grażyńskiemu za opiekę nad turystyką.

Pan Wojewoda otrzymał wczoraj następującą depeszę:

Warszawa. Delegaci Polskiego Touring Klubu zebrani w dniu dzisiejszym na rocznym walnym zjeździe w imieniu reprezentowanej organizacji przesyłają P. Wojewodzie wyrazy podziękowania za opiekę nad ruchem turystycznym i proszą o dalszą życzliwą współpracę. Prezydjum: Trampler, Kurkowski, Rzanny.

Polskie składy amunicyjne w zatoce gdańskiej zagrożone.

Warszawa. Rząd polski otrzymał w ostatnich czasach informacje, że elementy wywrotowe w Gdańsku zamierzają zorganizować zamach na półwyspie Westerplatte, gdzie znajdują się polskie składy amunicji i materjału wojennego pod ochroną nielicznego oddziału wojska polskiego. W związku z tem dnia 6 marca br. zarządzone zostało czasowe wzmocnienie tego oddziału. Komisarz generalny R. P. w Gdańsku zawiadomił o tem zarządzeniu Wysokiego Komisarza Ligi Narodów.

Magistraty w posiadaniu bojówek hitlerowskich.

Berlin. Z całych Niemiec nadchodzą wiadomości o obsadzeniu ratuszów w miastach prowincjonalnych krajów związkowych przez szturmówki hitlerowskie oraz Stahlhelm. Wszędzie wywieszono flagi ze swastyką oraz sztandary czarno-biało-czerwone.

Wybory odbiły się na giełdzie dodatnio.

Berlin. Giełda berlińska zareagowała na wyniki wyborów silną zwyżką. Przez cały czas wczorajszego posiedzenia giełdowego ujawniały się ożywione obroty przy bardzo mocnej tendencji. Szczególnie zwyżkowały akcje niskoprocentowe. Zwyżka, jaka zarysowała się na początku posiedzenia giełdowego, w dalszym ciągu wzmacniała się.

Szczególnie obecnie potrzebna jest ostrożność.

Paryż. Cała prasa omawia wynik wczorajszych wyborów w Niemczech. Dzienniki nawołują rząd francuski do ostrożności, która nigdy jeszcze nie była tak konieczna, jak obecnie.

Książę Kandos

POWIEŚĆ.

46) (Ciąg dalszy.)

— Poszedłem za owymi ludźmi, którzy odwozili rusztowanie na ręcznym wózku, i tym sposobem dostałem się do budy z desek poza miastem stojącej. Kolorowe afisze na budzie obwieszczały, że „córa stepów" tutaj przebywa. Odsunąłem kotarę, zasłaniającą wejście i znalazłem się nagle tuż przed ogromną klatką z sztab żelaznych, w której leżała ogromna płowa lwica, a obok niej, bawiąca się jej łapami — moja czarowna dziewczynka. Zamiast dziwacznego kostjumu, miała na sobie białą, batystową bluzę, związaną w pasie czerwonym sznurem. Bogata fala włosów, nieskrępowanych niczem, spływała na ramiona.

— Ach, otóż i on! — zawołała radośnie, jakby mnie od dawna oczekiwała.

— Pani! — wyjąkałem z przestrachem. — A ona:

— Nie nazywaj mnie panią, jestem tylko Mariquitą — mówiła z czarownym uśmiechem.

— Mariquita! — powtórzył Cuchillo, którego twarz w tej chwili pobladła śmiertelnie.

XII.

Córa pustyni zostaje margrabiną.

W wykrzykniku Cuchilla słyszeć się dały gniew, groźba i wyzwanie. Był to wybuch nagle obudzonej zazdrości, czuł się zagrożonym w tem, co miał najdroższego na tym świecie.

— Czy znasz ją pan może przypadkiem? — zapytał Paweł, w którego oku zabłysło podejrzenie i zdumienie.

— Carajo! czy ją znamy? — pospieszył wtrącić Clermont, zanim Cuchillo znalazł czas na odpowiedź i rzucając takowemu znaczące spojrzenie. — Któżby nie znał Mariquity, tak zwanej margrabiny — primadonny w operze, ulubienicy całego Buenos Aires?!

— Ach tak... zna ją tylko w tym charakterze! — mruknął margrabia. Podejrzenie jego zdawało się uspokajać.

— My gauchowie jesteśmy jej szczególnymi przyjaciółmi, — mówił Clermont dalej z zapałem. — nie jest ona wcale dumną, ani nieprzystępną. Przekłada zabawy, które dajemy dla niej w gospodzie „Pod piorunem" nad sztywne bale najznakomitszych kawalerów miasta, a skoro może, przebrana za pasterkę u boku jednego z nas hasać podług dźwięku katarynki, pozostawia z radością wykwintnie i szampanem oblane kolacje ofiarowane na jej cześć w pałacach miljonowych nabów.

— Jest przecież córką gaucha, a jabłko pada niedaleko od jabłoni. Tak, podła krew, zawsze się w niej odzywa.

Cuchillo chciał właśnie gniewną odpowiedź rzucić margrabiemu za jego pogardliwe wyrażenie się o zajęciu gaucha, jako i za obrazę Marquity, gdy Clermont, kładąc rękę na jego ramieniu, szepnął mu do ucha nagląco: — czyż nie możesz być cicho, ty głupcze. On tylko jeden, on tylko może ci o niej powiedzieć... potem rób, co chcesz, wyzwij go lub nie!

Cuchillo przytłumił wybuch, chciał się poprzednio przekonać, czy podejrzenie jego było słusznem, to jest, czy margrabia rzeczywiście był jego rywalem.

— Nie każ nam pan dłużej schnąć z ciekawości — zwrócił się Clermont do Pawła Kandos, zatopionego w ponurem zamyśleniu. — Byłeś właśnie na najbardziej zajmującem miejscu.

— Tak, na rozstajnej drodze mego życia! — odparł margrabia głucho. — Byłoby dla mnie stokroć lepiej, gdybym nie był nigdy widział owej czarodziejki. Pozwoliła mi nazwać się po imieniu, a ja czułem się szczęśliwy tym znakiem zaufania. „Proszę cię, Marquito, wyjdź z klatki, bo nie mogę cię widzieć w towarzystwie takiej bestji" rzekłem.

„Głupstwo!" — zaśmiała się wesoło. — Paquita nie jest dziką bestją, ale moją jedyną, drogą przyjaciółką. — Targała przytem pieszczotliwie za uszy straszne zwierzę, potem pocałowała lwicę w czoło, a odsunąwszy wąskie drzwi w klatce, wysunęła się z nich zręcznie i szybko, i w podskokach zbliżyła się do mnie, jak do dawnego znajomego.

„Jakże to jest możliwem, że rodzice pozostawiają panią w takiem towarzystwie? — rzekłem, podając jej rękę na przywitanie.

„Moi rodzice? Ja nie mam rodziców!

„Ludzie więc, którzy ci towarzyszyli na rynek nie są twoimi rodzicami?

„Nie, to był dyrektor Renfield i jego żona. Matka moja umarła wkrótce po mojem urodzeniu, ojciec od lat wielu nie żyje. Był on gauchem, rozjuszony byk przebił go, miałam wtenczas lat cztery. Renfield z żoną przybyli w owym czasie ze swym cyrkiem z północnej Ameryki i wzięli mnie do siebie, spodziewając się zrobić ze mnie wielką akrobatyczną artystkę. Bili mnie od najwcześniejszych lat, jak pamiętam, prawie codziennie. Teraz obchodzą się ze mną troszeczkę lepiej, bo im zarabiam sporo pieniędzy. Nie dają mi przecie ani grosza, niegodziwcy. Szczęście prawdziwe, że dzisiaj udało mi się ściągnąć jednego z owych złotych ptaszków, któreś mi wrzucił...

Lecz na cóż zapuszczać się w szczegóły, zakochałem się w niej i byłbym zdolen popełnić wszelkie możliwe szaleństwa, ażeby ją pozyskać. Zapomniałem o moich zamiarach podróży, a przemyśliwałem tylko nad tem, aby ją wyrwać z niewoli Renfielda. Udało mi się nareszcie, uwiozłem ją do Paryża, gdzie owe dziesięć tysięcy franków rozeszły się szybko na kosztowne ubiory i drogie zachcianki Marquity. Straciłem wobec niej wszelką wolę, wypełnienie najmniejszych jej życzeń i kaprysów było jedynym celem mego życia. „Chciałabym zostać markizą!" — rzekła mi dnia jednego — „to będzie dopiero zabawne, gdy „córka pustyni" przedzierżgnie się w wielką damę."

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Wtorek
7
marca

[Kronik]a bieżąca

Św. Tomasza z Akwinu.
Św. Perpetuy i Felicyty.
Św. Teofila, biskupa.
Słow.: Błog. Bogowid.

Jutro środa, 8 marca: Błog. Wincentego Kadłubka, biskupa krakowskiego i św. Jana Bożego, wyznawcy.

*

	Wschód	Zachód
Słońca	o godz. 6.16;	o godz. 17.35.
Księżyca	o godz. 12,04;	o godz 4,32.

*

Z historji śląskiej.

7 marca. 1750. W Raciborzu odbył się pogrzeb zmarł. hrabiny Cecylji, małżonki Feliksa hrab. Sobka, właściciela ziemi raciborskiej. — **1789.** Ksiądz Józef Knauer, urodzony w Rothflössel, otrzymał święcenia kapłańskie, dostał posadę kapelana **w Międzyborzu.**

*

W roku: 1607. W Nowych Zagrodach przy Raciborzu było 9 gburów, 33 zagrodników. — **1607.** W celu kupna dziedzicznego zawiła się w Raciborzu w sierpniu z rokazu cesarza Rudolfa II komisja. składająca się z pięciu członków, która zażądała nowego spisu majątku państwa zamkowego. Zamek sam z jego zabudowaniami. ogród owocowy i rybnik oszacowano na 4 000 tal., młyn na 2 770 talar., miejski młyn na 31 000 i 109 tal., młyn na Psinie na 2 977 tal., słodownię na 500 tal. Całość (21 wsi) wynosiła 161 977 reńskich guldenów po 36 groszy wartości. Lasy 17 550 reńskich guld. Na zwózkę odliczono 1 600 guld. — **1608.** Ks. Piotr Kozłowski, kanonik przy kolegjacie **w Raciborzu,** podarował raciborskiej kapitule dwa tomy kazań jezuity Jerzego Szerera, komentarz do psalmów i mszał. Dalej: Głowę św. Jana Chrzciciela na tacy srebrnej i dwa srebrne świeczniki. — **1608.** Magistrat opolski zgłosił do cesarza Rudolfa II, iż kąpielnia **w Opolu** grozi zawaleniem. Wysyłał petycje z uwagą, że łazienki leżą naprzeciw zamku, że odbudowa ich przysłuży się do upiekszenia miasta. Poczyniono różne obliczenia. Wreszcie łazienki zawaliły się w początku czerwca 1609 roku, a 20 czerwca t. s. roku nadeszło zezwolenie. W r. 1610 przystąpiono do odbudowy. — **1608.** Ponownie użalał się **magistrat opolski,** że mury i wieże walą się, chociaż położenie polityczne coraz to gorsze i wojny obawiać się trzeba, ale do 1612 roku nie zrobiono nic. — **1608.** Arcyksięcia Karola, habsburczyka, osadzono na stolicy biskupiej w Ołomuńcu. — **1608.** Arcyksiążę Maciej, młodszy brat cesarza Rudolfa II zmuszał go, by mu odstąpił Austrję, Morawję i Węgry.

—

— Zasiłki dla bezrobotnych robotników sezonowych. Minister opieki społecznej wydał rozporządzenie w sprawie zasiłków dla bezrobotnych robotników sezonowych, którzy zgłosili lub zgłoszą swe prawo do zasiłków z Funduszu Bezrobocia w okresie od 1 grudnia 1932 r. do 31 marca 1933 r.

Na podstawie obowiązujących ustaw zasiłki otrzymywać mogą bezrobotni robotnicy, którzy w okresie 12 miesięcy przed zgłoszeniem prawa do świadczeń podlegali obowiązkowi ubezpieczenia w Funduszu Bezrobocia przynajmniej przez 26 tygodni, przyczem za tydzień pracy uważa się 6 dni. Obecne zarządzenie ministra opieki społecznej zmniejszą ilość dni, uważanych za tydzień pracy w zrozumieniu tych przepisów, do 4 dni w stosunku do wymienionej kategorji robotników.

— Dom Zdrowia Stowarzyszenia Urzędników Państwowych Rz. P. w Zakopanem. Zarząd główny S. U. P. podaje do wiadomości, iż od szeregu lat prowadzi we własnym zarządzie sanatorjum w Zakopanem, które cieszy się wśród szerokich warstw urzędniczych dużem uznaniem. Składają się na to tak położenie zakładu w najzdrowszej dzielnicy Zakopanego — na Bystrem, jak i nowoczesne urządzenia wewnętrzne (centralne ogrzewanie, woda bieżąca ciepła i zimna w każdym pokoju. łazienki na każdem piętrze itp.), przedewszystkiem zaś doskonała opieka lekarska i bardzo dobre odżywianie. Opłata dla członków S. U. P., skierowanych przez lekarzy urzędowych wynosi tylko 3.75 zł. dziennie, dla nieczłonków 5.25 zł., w co wchodzi mieszkanie, utrzymanie 5-krotne, usługa, pościel, światło, opał, opieka lekarska i pielęgniarska oraz wszelkie koszta leczenia. Pewna liczba miejsc jest zarezerwowana dla osób zdrowych, niewymagających leczenia za opłatą 8 i 10 zł. Podania należy wnosić do dyrekcji „Dom Zdrowia S. U. P." Bystre, hotel „Imperial".

Składajcie datki na pomoc dla bezrobotnych. — Konto P. K. O. 307.795.

Między Z.U.P.U. a jego lokatorami nastąpiła zgoda.

W dniu 2 bm. odbyło się walne zebranie lokatorów ZUPU. w Katowicach, na którem na skutek uprzednich rokowaniach komitetu w dyrekcji ZUPU. i w zrozumieniu okazanej dobrej woli ze strony Zakładu powzięto następujące uchwały:

1. Walne zebranie lokatorów ZUPU. w Katowicach w dniu 2 marca 1933 r. postanawia zawieszenie uchwały grudniowej dotyczącej płacenia 60 % komornego, by przywrócić w stosunku do ZUPU stan prawny. Zarazem prosi zebranie władze ZUPU. o zakomunikowanie terminu i wysokości obniżki czynszu oraz o cofnięcie nakazów płatniczych.

2. Z uwagi na to, że zebrani lokatorzy dowiadują się, iż dyrekcja ZUPU. uważała członków komitetu za inicjatorów całego „stanu nieprawnego" wobec ZUPU. — obecni na dzisiejszem zebraniu stwierdzają kategorycznie, że wszelkie poczynania komitetu były jedynie wykonaniem zbiorowej woli wszystkich lokatorów.

3. Uchwalono powołanie do życia stałej organizacji lokatorów ZUPU. pod nazwą: Stowarzyszenie lokatorów Zakładów Ubezpieczeń Społecznych.

4. Uchwalono statut oraz wybrano Zarząd Stowarzyszenia na okres statutowy.

5. Walne zebranie w uznaniu za okazane zrozumienie krytycznego położenia gospodarczego lokatorów przez m. i. „Katolika". „Gońca Śląskiego". „Górnoślązaka" i „Gwiazdkę Śląską" wyraża im szczere podziękowanie.

— Zgony na ważniejsze choroby zakaźne. Według ostatnich zestawień statystycznych, w ciągu stycznia umierało w Polsce przeciętnie tygodniowo 29 osób na dur brzuszny, 5 na dur osutkowy, 1 na czerwonkę, 10 na płonicę, 25 na błonicę, 6 na odrę, 5 na krztusiec, oraz 4 na gorączkę połogową.

— Budowa nowych linij kolejowych. Obecnie znajduje się w budowie 7 normalnotorowych linij polskich kolei państwowych. Prowadzone są roboty przy budowie linji Kraków — Miechów, długości 51,43 km., Płock — Sierpc (35,7 km), Kuty — Wyżnica (2,3 km.), Zielonka — Rembertów (8.56 km.), **Cieszyn — Zebrzydowice — Moszczenica** (29,5 km) **Wisła — Głębce** (5,2 km), oraz linja **Rybnik — Żory** (13,82 km).

Województwo śląskie.

*** Stan szkolnictwa w województwie śląskiem.** Na terenie województwa śląskiego istnieją 634 szkoły powszechne. Według stopnia oragnizacyjnego sprawa przedstawia się jak następuje: szkoły o jednej klasie 67, o dwu klasach 92, o trzech klasach 91, o czterech klasach 46, o pięciu klasach 47, o sześciu klasach 45, o siedmiu klasach 91, wreszcie szkół ośmioklasowych 155. Liczba dzieci w szkołach powszechnych wynosi 223 484 z czego na szkoły niemieckie prywatne i publiczne przypada 18 062 czyli 8,08 procent. Stan faktyczny nauczycieli, zatrudnionych w śląskiem szkolnictwie powszechnem wynosił w dniu 1 lutego rb. 4 786.

*** Górnicy wrócili do pracy.** Zgodnie z zapowiedzią, strajk w górnictwie na Śląsku zakończył się. We wszystkich kopalniach praca odbywa się normalnie.

*** Ustawa o finansach komunalnych w komisji sejmu śl.** Na posiedzeniu komisji samorządowej Sejmu Śląskiego przyjęto ostatecznie nowelę do ustawy o finansach komunalnych. Referował p. poseł Koj. Nowela do ustawy została uzgodniona z przedstawicielami Związku gmin Województwa Śląskiego i normuje podatek gruntowy, budynkowy, przemysłowy i dochodowy. Rozdziału podatku dochodowego dokonywać będą wydziały powiatowe. Od podatku dochodowego związki komunalne wpłacać będą do funduszu pożyczkowo-zapomogowego 3 procent. Uprawnienie nadawania charakteru miejsk. gminom wiejskim przyznano Śl. Radzie Wojewódzkiej. Petycje Związku gmin. Związku burmistrzów i naczelników gmin i gmin. powiatu rybnickiego w sprawie noweli zostały w większej części uwzględnione.

Z Katowickiego

Wizyta ks. biskupa Gawliny u p. wojewody.

Biskup polowy Wojsk Polskich ks. Józef Gawlina, po powrocie do zdrowia, w dniu wczorajszym rewizytował p. wojewodę śląskiego dr. Michała Grażyńskiego. (k)

„Śląsk w publicystyce międzynarodowej".

Katowice. Trzeci z rzędu odczyt Z. O. K. Z. na temat powyższy wygłosi **p. dr. Roman Lutman,** wicedyrektor Instytutu Bałtyckiego z Torunia. **w środę, 8. marca br. o godzinie 8 wieczorem w Katowicach w Śląskich Technicznych Zakładach Naukowych.** Wstęp wolny. Uprasza się o jak najliczniejszy udział.

Wynik zbiórki odzieży.

Katowice. Przeprowadzona w ubiegłych miesiącach zbiórka odzieży dla bezrobotnych przyniosła od 582 ofiarodawców 3 287 sztuk garderoby, a to 1 347 garderoby dziecięcej. 805 sztuk garderoby kobiecej. 666 sztuk garderoby męskiej i 469 sztuk bielizny oraz od 8 ofiarodawców 54,20 zł. w gotówce. Miejski Komitet do spraw bezrobocia w Katowicach składa na tej drodze wszystkim ofiarodawcom za złożone dary oraz wszystkim szkołom średnim i powszechnym, zwłaszcza pp. kierownikom szkół i nauczycielstwu, które brało udział w tej akcji, harcerzom, komisji świetlicowej i dyrekcji kopalni Ferdynand oraz Tow. Polek za dokonane prace około pomyślnego przeprowadzenia zbiórki najserdeczniejsze podziękowanie.

Komisja pojednawczo-rozjemcza zajmie się zatargiem w górnictwie.

Wobec wniosku związków zawodowych, mającego na celu załatwienie sporu powstałego w górnictwie na Śląsku na tle wypowiedzenia umowy taryfowej przez pracodawców, komisarz demobilizacyjny p. inż. Maske skierował w dniu wczorajszym sprawę zatargu do komisji pojednawczej i arbitrażowej. Posiedzenie komisji w tej sprawie odbędzie się w najbliższych dniach, przypuszczalnie w piątek 10 marca br.

Posiedzenie rady miejskiej.

Katowice. W czwartek, dnia 9 marca rb. o godz. 17 odbędzie się w ratuszu na sali posiedzeń rady miejskiej posiedzenie rady miejskiej. Porządek obrad przewiduje m. in. następujące punkty: uchwalenie budżetu na rok 1933-34; ustalenie dodatków podatkowych na rok 1933-34; ustalenie stawek dla pobierania opłat kanałowych za rok budżetowy 1933-34; zatwierdzenie rozliczenia i podziału kosztów skanalizowania i przebudowy kilku ulic; ustalenie stawki odszkodowawczej za nabyte tereny; wyrażenie zgody na wykonanie robót około umocowania chodnika przed gmachem urzędów skarbowych przy ul. Zielonej i Wandy i uchwalenie potrzebnych funduszów w kwocie 9 150 zł.; pobieranie dodatków komunalnych do państwowego podatku dochodowego na rok 1933. Następnie odbędzie się posiedzenie tajne.

Założenie Koła Przyjaciół Harcerzy przy gimnazjum.

Katowice. W sobotę odbyło się w gimnazjum państwowem w Katowicach zebranie informacyjne rodziców w celu stworzenia Koła Przyjaciół Harcerstwa Polskiego z inicjatywy opiekuna drużyny gimnazjalnej prof. M. Tobiasza. Przewodnicząca zebrania Wanda Jordan-Łowińska w dłuższem przemówieniu scharakteryzowała ideową pracę harcerstwa w kierunku wychowania obywatelsko - państwowego, oraz podkreśliła znaczenie bliższego kontaktu rodziców z czynnikami kierowniczemi dla zapewnienia moralnej i materjalnej pomocy drużynie gimnazjalnej. Postanowiono zwołać następne zebranie dla wybrania zarządu w dniu 9 bm. w gimnazjum państw. o godz. 5, na które proszeni są wszyscy rodzice interesujący się harcerstwem, i którym leży na sercu dobro drużyny gimnazjalnej.

Znaczna kradzież gotówki.

Katowice. Dnia 4 bm. w czasie o godzinie 18 weszli nieznani sprawcy przy pomocy podrobionych kluczy do mieszkania Elżbiety Tomiakowej przy ul. Juljusza Ligonia 10 i skradli z drewnianej kasetki 820 zł. Ponadto sprawcy łomem żelaznym wyważyli zamki od szaf i porozrzucali bieliznę, jednak prócz gotówki żadnych innych rzeczy nie skradli i zbiegli.

Operował w cudzych kieszeniach.

Katowice. Dnia 4 bm. w gmachu Darmstädterbank w Katowicach przytrzymano znanego zawodowego złodzieja kieszonkowego Nuchema Dawida Wiskę, zam. w Warszawie przy ul. Gęsiej 87 jako silnie podejrzanego o dokonanie kilku kradzieży kieszonkowych na tut. terenie.

Z sali sądowej.

Wczoraj przed S. O. w Katowicach zasiedli na ławie oskarżonych, jako posądzeni o liczne włamania i kradzieże, dokonane na terenie Katowic i okolicy: Henryk Hausdorf, Otton Czech, Konrad Vogel, Józef Lipa, Jerzy Chrobok i Paweł Vogel.

Akt oskarżenia zarzucał im dokonanie włamania m. in. do biur. Śl. Tow. Wystaw i Propagandy, mec. Kamińskiego i t. d.

W wyniku rozprawy Sąd skazał Konrada Vogla i Józefa Lipę na 6 mies. za kradzieże, a Vogla Pawła na 6 tygodni aresztu za paserstwo. Resztę uwolniono od winy i kary.

Złodziej w piekarni.

Katowice - Załęże. W nocy na 4 bm. po wybiciu szyby weszli nieznani sprawcy do piekarni Teofila Herudy w Załężu, przy ul. Wojciechowskiego 27 i skradli pewną ilość cukierków, czekolady i jaj, walizkę, srebrny zegarek męski, złoty pierścień i trochę gotówki w bilonie.

Kopalnia „Hohenlohe - Fanny" przed zamarciem.

W dniu wczorajszym cała załoga kopalni „Hohenlohe-Fanny" w Wełnowcu otrzymała wypowiedzenie stosunku pracy na dzień 31 marca rb. **Razem otrzymało wypowiedzenie 525 robotników.** Urzędnicy tej kopalni otrzymali wypowiedzenie stosunku służbowego w końcu grudnia ub. roku także na dzień 31 marca rb. **Ogółem otrzymało wypowiedzenie 42 urzędników.**

Jak wiadomo, kopalnia „Hohenlohe-Fanny" unieruchomiona zostanie z dniem 31-go marca br. (k)

Wystawa przeciwalkoholowa.

+ Janów - Nikiszowiec. Katolicki Związek Abstynentów — okręg śląski — urządza w tutejszej miejscowości w dniach od 8—13 marca rb. „Wystawę przeciwalkoholową". Otwarcie tejże odbędzie się w środę, dnia 8 marca o godz. 17 na sali parafjalnej (krypta kościelna). Z okazji otwarcia wygłosi referat p. prof. Sławiński. Na to otwarcie zaprasza się wszystkich miłośników trzeźwości. Po referacie objaśnienie eksponatów. Wstęp na wystawę dla dorosłych 20 groszy, dla dzieci 10 gr. (k

Z zebrania koła N. Ch. Z. P.

+ Siemianowice. Na trzeciem z rzędu zebraniu z okazji „Miesiąca Społecznego" w Siemianowicach wygłosił nadzwyczaj interesujący referat na temat „Zagadnienie autonomji śląskiej" p. poseł Witczak. Referent wyjaśnił na wstępie znaczenie autonomji tak pod względem kulturalnym, jak i politycznym, następnie określił rolę i działalność sejmu śląskiego od początku jego istnienia oraz wyłuszczył postulaty obozu

współpracującego z rządem na Śląsku. Przechodząc do sprawy zmiany granic województwa śląskiego, przedstawił p. prezes klubu N. Ch. Z. P. w sposób nadzwyczaj jasny, że rozszerzenie granic województwa ma wielkie znaczenie gospodarcze, a przedewszystkiem polityczne i będzie najskuteczniejszą odpowiedzią na zakusy rewindykacyjne Niemiec. W dyskusji wszyscy mówcy wypowiedzieli się za punktem widzenia referenta, poczem prezes okręgowy p. prof. Wesołowski zamknął zebranie hasłem „Cześć Ojczyźnie". (k)

Niepożądani „klijenci".

Szopienice. Po rozbiciu kłódki nieznani dotychczas sprawcy włamali się do warsztatu rzeźnika Konrada Knapika z Szopienic przy ul. Hutniczej nr. 7 i skradli ogółem 280 kg. mięsa wieprzowego. Sprawcy nie pozostawiwszy na miejscu żadnych śladów, zbiegli ze skradzionem mięsem w niewiadomym kierunku.

Nocna wyprawa po wódkę.

Nowa Wieś. W nocy na 5 bm. nieznani dotychczas sprawcy po wybiciu kilku szyb w oknie weszli do wnętrza restauracji Franciszki Mülerowej w Nowej Wsi, gdzie skradli 11 butelek różnego rodzaju wódki i większą ilość wyrobów tytoniowych, kilka kg. cukru i innych towarów kolonjalnych. (k

Z Król. Huty

Spis właścicieli psów.

Król. Huta. Magistrat donosi, że z dniem 1 marca rozpoczęła policja miejska w obrębie miasta powszechny spis właścicieli psów na rok podatkowy 1933-34. Obowiązkiem każdego właściciela domu jest podać wszystkich posiadaczy psów w danej nieruchomości. Jednocześnie wzywa magistrat wszystkich posiadaczy psów do zaopatrzenia ich w znaczki kontrolne. Osoby, działające wbrew postanowieniom statutu ulegną karze grzywny do 350 zł.

Samobójstwo inwalidy.

Król. Huta. Zamieszkały przy ul. Marjańskiej 28, 59-letni inwalida Jan Zielonka popełnił z nieustalonych powodów samobójstwo. Powiesił on się na klamce u drzwi swego mieszkania. Zwłoki samobójcy przewieziono do kostnicy szpitala miejskiego.

Z Świętochłowickiego

Sprawozdanie z walnego zebrania N. Ch. Z. P.

Czarny Las. W niedzielę, dnia 12 lutego rb. odbyło się w lokalu p. Sikorowej walne zebranie koła miejscowego N. Ch. Z. P., któremu przewodniczył p. Jankowiak. Po sprawozdaniu rocznem przystąpiono do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli następujący pp.: Jan Oleś prezes, Michał Tomalik zast. prezesa, Antoni Jankowiak, sekretarz, Augustyn Zachłód zast. sekretarza, Franciszek Naskręt skarbnik; ławnicy: Michał Mikołajczyk i Jakób Chmielowski. Rewizorzy kasy: Juljusz Lipa, Mikołaj Złośnik i Franciszek Brzezina. Delegat Jan Magdziorz. (ś

Przytrzymanie 10 przemytników.

Kamień. Dnia 2. bm. wieczorem kilku funkcjon. strazy gran. z placówki w Kamieniu w pościgu za przemytnikami, przy kopalni Klotylda, oddało kilkanaście strzałów karabinowych, co umożliwiło przytrzymanie 10 przemytników — pochodzących z pow. będzińskiego. U przytrzymanych zajęto 75 kg. owoców południowych. (ś)

Z Pszczyńskiego

Z budżetu wydziału powiatowego.

Pszczyna. Budżet wydziału powiatowego na rok 1933-34 jest w porównaniu do budżetu bieżącego niższy o 76 570 zł. i wynosi 637 000 zł. Na ogrodnictwo powiatowe, w którem odbywają się kursy ogrodnicze dla bezrobotnych wyznaczono 23 000 zł. Planowanych jest kilka nowych dróg, łączących różne większe miejscowości w powiecie. Na ten cel i na utrzymanie wszystkich dróg powiatowych wyznaczono 250 000 zł. Dodatek do państwowego podatku gruntowego ustalono w miastach na 30 proc., a na wsiach na 60 proc.

Listy naszych Czytelników.

Z zebrania koła N. Ch. Z. P.

Ruda. W dniu 26 lutego odbyło się na sali Domu Narodowego zebranie miesięczne koła miejscowego N. Ch. Z. P. przy bardzo licznym udziale członków. Zebranie zagaił prezes inż. Keller, poczem p. insp. Janek z powiatowego zarządu wygłosił referat o aktualnych zagadnieniach. W dyskusji przemawiali pp. Wycisk, Czudek, Kaluba, Noglikowa i inni. Na wniosek p. prezesa uchwalono 10 zł. na szkolnictwo polskie zagranicą. W wolnych głosach zaś przemawiali pp. radni gminni N. Ch. Z. P. Kopiec i Godek o ich działalności w radzie gminnej oraz pp. Zigert, Cudek i Keller na temat ostatnio przeprowadzonych wyborów ławników gminnych. Wkońcu uchwaliło zebranie następującą rezolucję: „Zebrani w dniu 26 lutego w Domu Narodowym członkowie N. Ch. Z. P. przyrzekamy zawsze stać wiernie przy rządzie naszym, popierając go w wszelkich jego poczynaniach, dążących do ugruntowania wielkości Ojczyzny naszej. Zarazem apelujemy do rządu i władz naszych, ażeby dążyły do zaspokojenia pod względem gospodarczym potrzeb ludu śląskiego w większej jeszcze mierze niż dotychczas. Szczególnie wzywamy rząd i władze nasze, ażeby wglądnęły w gospodarkę ciężkiego przemysłu w województwie śląskiem, który zmierza do pognębienia robotnika polskiego, który wywalczył Śląsk dla Polski". (ś

Z życia Koła Z. O. K. Z.

Pszczyna. W dniu 17 lutego rb. miejscowe koło Z. O. K. Z. urządziło zebranie dla swoich członków i gości, poświęcone sprawom szkolnictwa. Zebranie zagaił prezes p. prof. Dobrowolski, poczem prof. Kwaśniewicz wygłosił odczyt o szkolnictwie polskiem ilustrowany przeźroczami o szkolnictwie polskiem w Czechosłowacji i Niemczech. Następnie prof. Kwaśniewicz udzielał informacji o zasadach i znaczeniu nowego ustroju szkolnego, zaprowadzanego obecnie w Polsce. Na zebraniu tem uchwalono następującą rezolucję: „Zebrani wyrażają swój podziw dla wytrwałości Polaków zagranicą w walce z wynarodowieniem, przesyłają im bratnie pozdrowienia i życzenia powodzenia w dalszej pracy na niwie narodowej, zapewniając, że tak materjalnie jak moralnie będą im spieszyć z pomocą w miarę sił i możliwości.

Działalność okręgu Związku Śl. Kół Śpiewaczych.

Rybnik. Dnia 19 lutego odbyło się zebranie delegatów okręgu rybnickiego Zw. Śląskich Kół Śpiewaczych. Obradom przewodniczył długoletni prezes p. M. Basista. Ze sprawozdań wynikają następujące dane: okręg liczy 25 chórów z 1 392 śpiewakami. Chóry odbyły 1 575 lekcyj śpiewu, urządziły 20 przedstawień teatralnych, 19 koncertów i 227 występów. Do kas wpłynęło w ciągu roku 17 388 zł., a obecnie kasy mają 3 840 zł. Urzędy dyrygentów piastują przeważnie nauczyciele. Wydział okręgowy przeprowadził lustrację wszystkich chórów. W skład ścisłego wydziału okręg. weszli: pp.: M. Basista prezes, T. Płaczek wiceprezes, J. Kumorek sekretarz, J. Sołtys skarbnik, Podbiół zast. skarbnika, T. Kucia dyrygent. Uchwalono urządzić tegoroczny zjazd śpiewaczy w Rybniku, dnia 5 czerwca rb. a kołom śpiewaczym na Śląsku Opolskim oddać część nut tych pieśni, które już wyszły z repertuaru.

Nowe koło Z. O. K. Z.

Olszyna. Z inicjatywy miejscowego nauczyciela p. Adolfa Siuty zorganizowało się w Olszynie w lutym br. nowe koło miejscowe Związku Obrony Kresów Zachodnich. W skład zarządu weszli pp. Siuta jako prezes. Wilhelm Cierpioł, Piotr Kulisz, Paweł Irek, Jerzy Wardas i Józef Filanowski. (l)

Walny zjazd delegatów polskich towarzystw mandolinowych.

Ubiegłej niedzieli (5 marca) odbył się w sali restauracji „Grand" w Katowicach walny zjazd delegatów polskich towarzystw mandolinowych woj. śląskiego przy udziale 128 delegatów zastępujących 48 towarzystw. Po zagajeniu i powitaniu przez prezesa Związku p. prof. Sachsego, przedstawicieli Związku Śl. Kół Śpiewaczych, Związku S. M. P., Związku Nauczycieli Polskich, Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego i innych nastąpił krótki koncert orkiestry mandolinowej z Szopienic, poczem wybrano jako marszałka zjazdu wiceprezesa Związku Śl. Kół Śpiewaczych p. Lewandowskiego, który poprowadził obrady do wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli: Prezes — prof. F. Sachse z Katowic, II prezes — A. Kurek z Małej Dąbrówki, III prezes — J. Ryszka z Mysłowic, sekretarz — J. Lipp z Zawodzia, zast. sekr. F. Odor z Janowa, skarbnik K. Sobczyk z Małej Dąbrówki, podskarbnik — R. Lubojański z Mysłowic, ławnicy — T. Cholewa z Rudy Śl., K. Niesporek z Nowego Bytomia, T. Dunajewski z Tarn. Gór, A. Hofman z Knurowa i F. Roszczyk z Król. Huty. Komisja rewizyjna Bieniek, Baron, Szwedt, Dulowski, Cholewik. Sąd koleżeński: Kopiec, Wypchół, Janik, Gerstner, Puszhaus. W skład kolegjum dyrygentów: pp. Tomaszewski, kapelmistrz Teatru Polskiego, Głodek, Wiechuła, Janik, Puszhaus. Sekretarjat związku mieszczący się nadal w Katowicach przy ul. Szkolnej 7 czynny jest każdy wtorek, środę, czwartek i piątek w czasie od godz. 18 do 20.

Przedstawienie teatralne.

+ Pszczyna. Tow. gimnastyczne „Sokół" w Pszczynie — sekcja teatralna — odegra w dniu 12 marca rb. dwie sztuki pod tytułami: 1. „Godzien litości", komedja Al. Fredry i „Ciotki na wydaniu", humoreska J. Blizińskiego. Początek o godz. 20. Przerwy w czasie przedstawienia wypełnia doborowa orkiestra. Zarząd towarzystwa zaprasza jak najuprzejmiej wszystkich obywateli tak miasta Pszczyny jak i okolicy.

Ostre strzelanie.

Panewniki. W czasie od 6 do 31 marca br. odbędą się na terenie zakładów Hohenlohego w Panewnikach ostre strzelanie oddziałów wojskowych. Początek o godzinie 6 rano a koniec o godzinie 18. Przestrzega się ludność przed niebezpieczeństwem, grożącem w wypadku wejścia na teren strzelnicy w dniach strzelań. (p)

Połączenie urzędów okręgowych.

N. Bieruń. Rozporządzeniem Urzędu Wojewódzkiego urzędy okręgowe Nowy Bieruń i Chełm połączone zostały w jeden z siedzibą w Nowym Bieruniu. Naczelnikiem połączonych urzędów jest komisaryczny naczelnik gminy Nowy Bieruń, p. Wieczorek. (p

Posiadacze koni!

Mikołów. Miejski urząd policyjny wzywa wszystkich zamieszkałych w Mikołowie posiadaczy koni bez dowodów tożsamości koni i źrebaków ponad 2 miesiące, do zgłoszenia się w najbliższych dniach w magistracie pokój 15. Przy zgłoszeniu koni należy podać dokładny ich opis i przedłożyć dowody szczepienia. (p

Zagadkowy pożar.

Imielin W nocy na 3 bm. z niewyjaśnionej dotychczas przyczyny wybuchł pożar na strychu chlewa murowanego Klemensa Stolarskiego i zniszczył doszczętnie dach wraz z większą ilością słomy i siana, czem wyrządził szkodę na około 3 000 zł., następnie ogień przeniósł się na przyległą stodołę i dom mieszkalny, gdzie również uszkodził dachy straży granicznej. (p

Z Rybnickiego

Walne zebranie Związku Strzeleckiego.

+ Kokoszyce. W czwartek, dnia 2 bm. odbyło się walne zebranie Związku Stfzeleckiego w Kokoszycach. Do zarządu weszli jako: prezes p. Jan Wieczorek, zastępca prez. p. Franciszek Pluta, sekretarz i referent wych. obyw. p. Stanisław Cząstka, skarbnik p. Helena Kotasiówna, ławnicy: pp. J. Mucha i M. Sosna. (r)

Ze Zw. właścicieli nowych domów.

Radziejów. W niedzielę, dnia 19 lutego rb. odbyło się zebranie miesięczne Związku właścicieli nowych domów. Na zebraniu był obecny delegat głównego zarządu p. Krajewski, który wygłosił referat o zadaniach i dążeniach związku. Przedstawiał starania zarządu głównego u władz, którym przedstawiono projekt przyjścia z pomocą właścicielom nowych domów. Na końcu zabierali głos członkowie w żywej dyskusji, domagając się wyjaśnień, na co otrzymali wystarczające odpowiedzi. Zebranie zakończono o godz. 18 hasłem „Jednością silni". (r

Występy niedoświadczonych młokosów.

Marklowice Dolne. W ostatnich czasach dają się słyszeć w Marklowicach Dolnych na zabawach publicznych i weselnych entuzjastyczne okrzyki jak: „Niech żyje Adolf". „Orkiestra solo dla Adolfa" „Adolf niech żyje!" itp. Trudno było się domyśleć, co to za solenizant ten „Adolf", dopiero w dniu 19 bm. na zabawie miejscowego towarzystwa śpiewu „Spójnia" tajemnica ta została rozwiązana przez pewnego młodzieńca. Oto wspomniany młodzieniaszek pozwolił sobie na okrzyk: „Niech żyje Hitler". Obecni w odpowiedni sposób zareagowali, a ojciec jego zasłużony Polak, przy obiecał synalkowi wygarbować odpowiednio skórę. Jest to objaw ubliżający polskiemu charakterowi tej miejscowości, znanej z mrówczej pracy na polu narodowo polskim w czasie powstań i plebiscytu śląskiego. Czynniki miarodajne jak i społeczeństwo polskie na takie bezczelne prowokacje winny z całą energją zareagować i entuzjastom „Adolfa" raz na zawsze wyperswadować, że Polska współczesna to nie jest kraj dla występów ciemnych elementów nowoczesnego Bismarka niemieckiego. Wymaga tego od nas nietylko dobro ogólne naszego państwa, ale również i Kościoła katolickiego. (r)

Pogrzeb ś. p. Jana Stanisława Karwowskiego.

Popielów-Radziejów. W dniu 24 lutego br. zmarł po zaledwie 5-dniowej chorobie kierownik szkoły w Popielowie (Radziejów) ś. p. Jan Stanisław Karwowski. Pogrzeb Zmarłego odbył się dnia 27 ub. m. o godz. 16 w Wodzisławiu przy licznym udziale pp. kierowników szkół i inspektorów powiatu rybnickiego oraz naczelnika gminy Popielowa i licznych obywateli tej gminy, członków Powstańców Śląskich. Pienia żałobne wykonała orkiestra z Popielowa, chór śpiewaczy nauczycielstwa i dziatwa szkolna z Radziejowa. Mowę pogrzebową wygłosił ks. kapelan poczem nad grobem przemówiła słowami wzruszającemi jedna z uczenic wyższej klasy tejże szkoły, podnosząc, że prawie 6 dni przed śmiercią Zmarły wykonywał jeszcze swój zaszczytny, lecz trudny obowiązek jako wychowawca aż do zupełnego wycieńczenia. Dopiero gdy w klasie zemdlał, zmuszony był opuścić swoje stanowisko na zawsze i przenieść się w życie wieczne.

Ś. p. kier. szkoły Jan Stanisław Karwowski przed wojną europejską był nauczycielem w b. Kongresówce, gdzie brał żywy udział około szerzenia ducha polskiego pod rządami caratu. Po otrzymaniu niezależności politycznej Polski przeniósł się na G. Śląsk do powiatu katowickiego, biorąc czynny udział w pracy pozaszkolnej w towarzystwach polskich i był jednym z pierwszych pracowników w Z. O. K. Z. i jako prezes tej organizacji trwał na stanowisku w Radziejowie przez kilka lat. Pomiędzy innemi bezprzykładna niezgoda, która wyłoniła się przed kilku laty na terenie tej gminy nie przyczyniła się do poprawy jego zdrowia. Ponieważ dla Zmarłego istniało w pierwszym rzędzie dobro całej Polski a nie prywata, dlatego uznał za odpowiednie wycofać się z życia społecznego (narodowego) i to zaledwie trzy miesiące przed śmiercią. Niech Bóg wynagrodzi wszystkie jego trudy, których nie szczędził około budzenia ducha polskiego i wychowania młodego pokolenia. (r)

Wybory do parlamentu Rzeszy i sejmu pruskiego.

Wybory do parlamentu niemieckiego.

Udział w wyborach do parlamentu Rzeszy wynosił 88,5 procent, do sejmu pruskiego 88,9 procent. Na 44.800.000 wyborców głosowało około 39⅓ miljonów. W wyborach do parlamentu Rzeszy otrzymali głosów:

W całej Rzeszy.

	5. 3. 1933	6. 11. 1932
Hitlerowcy	17.264.323	11.737.015
Socjaliści	7.176.226	7.247.959
Komuniści	4.746.034	5.980.163
Centrum	4.289.354	4.230.644
Nacjonaliści	3.331.336	3.019.113
Bawarska Partja Ludowa	1.206.293	1.094.597
Niem. Partja Ludowa	431.880	661.794
Chrześc. Stron. Ludowe	382.035	403.674
Partja państw.	335.259	336.451

Procentualnie przedstawia się wynik wyborów do parlamentu Rzeszy jak następuje:

	5. 3. 1933	6. 11. 1932
Hitlerowcy	43,9	33,1
Socjaliści	18,3	20,4
Komuniści	12,1	16,9
Centrum	10,9	11,5
Nacjonaliści	8	8,3
Bawarska Partja Ludowa	3,1	3,4
Niem. Partja Ludowa	1,1	1,9
Chrześc. Stron. Ludowe	1	
Partja państw.	0,8	1

Przypuszczalny podział mandatów jest następujący (liczby w nawiasach dotyczą wyborów do parlamentu Rzeszy z dnia 6 listopada 1932 r.): Hitlerowcy 288 (196), socjaliści 120 (121), komuniści 81 (100). centrum 73 (70), nacjonaliści 53 (52), Bawarska Partja Lud. 19 (20), Niemiecka Partja Ludowa 4 (11), Chrześc. Stronnictwo Ludowe 4 (5), Partja państwowa 5 (2).

Na Śląsku Opolskim.

	5. 3. 1933	6. 11. 1932
Hitlerowcy	337.075	178.314
Socjaliści	53.819	60.727
Komuniści	72.097	112.354
Centrum	252.016	238.613
Nacjonaliści	58.469	53.429
Niem. Partja Lud.	1.897	2.818
Chrześc. Stron. Lud.	1.840	2.085
Partja państw.	2.655	1.314

Na Śląsku Opolskim wybrano zatem do parlamentu Rzeszy: 5 hitlerowców, 4 centrowców. 1 nacjonalistę ,1 komunistę i 1 socjalistę. Dotychczas zasiadali ze Śląska Opolskiego w parlamencie niemieckim: 2 hitlerowców, 4 centrowców, 1 komunista, a wskutek połączenia list wyborczych z resztą Śląska nadto 1 nacjonalista i 1 socjalista.

Wyniki wyborów do parlamentu w miastach górnośląskich.

Bytom. Hitlerowcy 30.225, socjaliści 4.702, komuniści 4.944. centrum 15.719, nacjonaliści 3.346, Niem. Partja Ludowa 235, Chrześc. Stronnictwo Ludowe 176, Partja państwowa 547.

Gliwice. Hitlerowcy 28.947, socjaliści 4.399, komuniści 5.855, centrum 18.417, nacjonaliści 3.882, Niem. Partja Ludowa 211. Chrześc. Stron. Ludowe 226, partja państwowa 442.

Zabrze. Hitlerowcy 31.933, socjaliści 6.138. komuniści 13.095, centrum 15.930, nacjonaliści 5.759. Niem. Partja Ludowa 224. Chrześc. Stron. Ludowe 324. partja państwowa 423.

Opole. Hitlerowcy 11.271, socjaliści 965, komuniści 2.395. centrum 7.866, nacjonaliści 4.099. Niem. Partja Ludowa 96. Chrześc. Stron. Ludowe 54, partja państwowa 142.

Racibórz. Hitlerowcy 12.600, socjaliści 1.294, komuniści 2.618. centrum 10.783. nacjonaliści 2.980. Niem. Partja Ludowa 48. Chrześc. Stronnictwo Lud. 17, partja państwowa 36.

Kluczborek. Hitlerowcy 3.530. socjaliści 259. komuniści 280. centrum 1.869, nacjonaliści 1.266. Niem. Partja Ludowa 27, Chrześc. Stron. Ludowe 17, partja państwowa 64.

Dobrodzień. Hitlerowcy 978. socjaliści 61. komuniści 142, centrum 837, nacjonaliści 81, Niem. Partja Ludowa 3, partja państwowa 1.

Pyskowice. Hitlerowcy 2.202, socjaliści 116, komuniści 169. centrum 1,202, nacjonaliści 202, Niem. Partja Ludowa 10, Chrześc. Stron. Lud. 14, partja państwowa 9.

Toszek. Hitlerowcy 649, socjaliści 86, komuniści 63, centrum 699, nacjonaliści 112, Niem. Partja Lud. 5, Chrześc. Str. Lud. 1, lista państwowa 2.

Strzelce. Hitlerowcy 2.337, socjaliści 214, komuniści 410, centrum 2,118, nacjonaliści 290, Niem. Partja Ludowa 9. Chrz. Stron. Lud. 14, partja państw. 40.

Koźle. Hitlerowcy 2.070, socjaliści 210, komuniści 466, centrum 1.654, nacjonaliści 499, Niem. Partja Ludowa 14. Chrześc. Stron. Lud. 9, partja państwowa 20.

Nysa. Hitlerowcy 6.170, socjaliści 1.737, komuniści 1.431. centrum 9.461. nacjonaliści 1.580, Niem. Partja Ludowa 57, Chrześc. Stron. Ludowe 47, partja państwowa 132.

Wyniki wyborów do parlamentu w powiatach górnoślaskich.

Bytom. Hitlerowcy 17.520. socjaliści 4.774. komuniści 9.719. centrum 9.309, nacjonaliści 3.139. Niem. Partja Ludowa 189. Chrześc. Stron. Ludowe 112, partja państwowa 90.

Gliwice. Hitlerowcy 17.292. socjaliści 1.882. komuniści 3.534, centrum 15.137, nacjonaliści 3.001. Niem. Partja Ludowa 93. Chrześc. Stron. Ludowe 54, partja państwowa 45.

Dobrodzień. Hitlerowcy 4.818, socjaliści 308, komuniści 467. centrum 3.404, nacjonaliści 349, Niem. Partja Ludowa 8. Chrześc. Stron. Lud. 8, partja państwowa 5.

Głubczyce. Hitlerowcy 19.942, socjaliści 4.228, komuniści 1.193, centrum 17.986, nacjonaliści 2.390. Niem. Partja Ludowa 120, Chrześc. Stron. Lud. 84, partja państwowa 40.

Grotków. Hitlerowcy 11.067, socjaliści 1.347, komuniści 550. centrum 7,184, nacjonaliści 1.402, Niem. Partja Lud. 24, Chrześc. Stron. Lud. 38, partja państwowa 29.

Kluczborek. Hitlerowcy 16.125, socjaliści 2.194, komuniści 1.174, centrum 5.146, nacjonaliści 4.341. Niem.Partja Ludowa 52, Chrześc. Stron. Ludowe 69, partja państwowa 120.

Koźle. Hitlerowcy 18.761, socjaliści 2.422, komuniści 2.914. centrum 14.209, nacjonaliści 3.539. Niem. Partja Ludowa 86, Chrześc. Stron. Ludowe 41, partja państwowa 59.

Niemodlin. Hitlerowcy 8.750, socjaliści 1.109. komuniści 1.031, centrum 7.255. nacjonaliści 2.508. Niem. Partja Ludowa 72, Chrześc. Stron. Lud. 107, partja państwowa 4.

Nysa. Hitlerowcy 13.771. socjaliści 2.721. komuniści 2.182. centrum 15.073. nacjonaliści 1.720. Niem. Partja Ludowa 42. Chrześc. Stron. Ludowe 28, partja państwowa 38.

Olesno. Hitlerowcy 9.976, socjaliści 1.943. komuniści 2.071, centrum 10.648. nacjonaliści 2.092. Niem. Partja Ludowa 56, Chrześc. Stron. Lud. 40, partja państwowa 45.

Opole. Hitlerowcy 27.750. socjaliści 5.798, komuniści 7.030. centrum 23.887. nacjonaliści 4.570. Niem. Partja Ludowa 94. Chrześc. Stron. Ludowe 174, partja państwowa 86.

Prudnik. Hitlerowcy 20.444, socjaliści 2.528, komuniści 3.766, centrum 20.364. nacjonaliści 3.273. Niem. Partja Ludowa 68. Chrześc. Stron. Ludowe 100, partja państw. 59.

Racibórz. Hitlerowcy 12.600, socjaliści 1.294. komuniści 2.618. centrum 10.783. nacjonaliści 2.980. Niem. Partja Ludowa 48. Chrześc. Stron. Ludowe 17, partja państwowa 36.

Strzelce. Hitlerowcy 16.061. socjaliści 1.765. komuniści 4.238, centrum 14.572. nacjonaliści 2.562. Niem. Partja Ludowa 72. Chrześc. Stron. Ludowe 61, partja państwowa 104.

Wybory do parlamentu w gminach wiejskich.

Powiat bytomski.

Bobrek—Karb. Hitlerowcy 4.034, socjaliści 1.346, komuniści 2,095, centrum 2.530, nacjonaliści 627, drobne partje 152.

Brzosławice. Hitlerowcy 324, socjaliści 20, komuniści 16, centrum 174, nacjonaliści 74, Niem. Partja Ludowa 1.

Górniki. Hitlerowcy 240, socjaliści 57, komuniści 311, centrum 157, nacjonaliści 20, drobne partje 5.

Grzybowice. Hitlerowcy 289, socjaliści 168, komuniści 197, centrum 164, nacjonaliści 62, państwowa partja 2.

Laryszów. Hitlerowcy 133, komuniści 2, centrum 54, nacjonaliści 26, Chrz. Stron. Ludowe 4.

Miechowice. Nacjonaliści 4.085, socjaliści 985, komuniści 1.558, centrum 1.592, nacjonaliści 488. drobne partje 41.

Miedary. Nacjonaliści 69, socjaliści 38, komuniści 36, centrum 123, nacjonaliści 171.

Mikulczyce. Hitlerowcy 3.811, socjaliści 877, komuniści 3.320, centrum 1.763, nacjonaliści 595. drobne partje 94.

Ptakowice. Hitlerowcy 115, socjaliści 15, komuniści 25, centrum 60, nacjonaliści 126, drobne partje 6.

Rokitnica. Hitlerowcy 1.342, socjaliści 398, komuniści 757. centrum 885, nacjonaliści 243. drobne partje 12.

Stolarzowice. Hitlerowcy 1.640, socjaliści 161, komuniści 251. centrum 418, nacjonaliści 170. drobne partje 8.

Szombierki. Hitlerowcy 1.640, socjaliści 464, komuniści 886, centrum 915, nacjonaliści 265. drobne partje 27.

Wieszowa. Hitlerowcy 603, socjaliści 223, komuniści 249. centrum 397, nacjonaliści 229, drobne partje 19.

Wilkowice. Hitlerowcy 124. socjaliści 22, komuniści 15, centrum 49, nacjonaliści 43.

Powiat gliwicki.

Kamienice. Hitlerowcy 178, socjaliści 18, komuniści 42, centrum 198, nacjonaliści 36, Niem. Partja Ludowa 1.

Łacza. Hitlerowcy 64, socjaliści 86, komuniści 9, centrum 118, nacjonaliści 5, partja państwowa 1.

Ostropa. Hitlerowcy 612, socjaliści 41, komuniści 394, centrum 617, nacjonaliści 128. drobne partje 10.

Potempa. Hitlerowcy 170, socjaliści 6, komuniści 20, centrum 121, nacjonaliści 35. drobne partje 5.

Przezchlebie. Hitlerowcy 223, socjaliści 17. komuniści 136, centrum 103, nacjonaliści 62, Niem. Partja Ludowa 1.

Rudziniec. Hitlerowcy 304, socjaliści 74, komuniści 38, centrum 317, nacjonaliści 104. drobne partje 3.

Sośnicowice. Hitlerowcy 521, socjaliści 18, komuniści 64, centrum 306, nacjonaliści 41.

Wielowieś. Hitlerowcy 252, socjaliści 3, komuniści 35, centrum 575, nacjonaliści 23, drobne partje 4.

Wybory do sejmu pruskiego.

Również w niedziele 5 marca br. odbyły się wybory do sejmu pruskiego z udziałem 88,9 procent wyborców. Otrzymali głosów:

	5. 3. 1933	6. 11. 1932
Hitlerowcy	10.310.186	7.170.921
Socjaliści	3.960.716	4.271.101
Komuniści	3.'35.891	3.955.404
Centrum	3.367.696	3.283.243
Nacjonaliści	2.108.658	2.106.324
Niem Part. Lud.	241.440	362.036
Chrześc. Str. Lud.	215.280	215.460
Partja państw.	164.510	148.780
Niemieccy Hanowerczycy	50.559	62.515
Polacy	34.555	31.321

Procentualnie przedstawia się wynik wyborów następująco: Hitlerowcy 43%, socjaliści 16,5%, komuniści 13%, centrum 14%, nacjonaliści 9%, Niemiecka Partja Ludowa 1%, Chrześc. Stronnictwo Ludowe 1%, partja państwowa 0,7%.

Do nowego sejmu prawdopodobnie wejdzie 476 posłów, mianowicie: hitlerowców 210 (dotychczas 162), socjalistów 79 (94), komunistów 63 (57), centrowców 68 (67), nacjonalistów 42 (31), z Niem. Partji Ludowej 5 (7), z Chrześc. Stronnictwa Ludowego 4 (2), z partji państwowej 3 (2), Hannowerczyk 1 (1). I tu hitlerowcy w połączeniu z nacjonalistami mają absolutną większość.

Wybory do sejmu na Śląsku Opolskim.

Urzędowo stwierdzono następujący, tymczasowy wynik wyborów do sejmu pruskiego na Śląsku Opolskim:

Hitlerowcy	323.592
Socjaliści	50.295
Komuniści	70.683
Centrum	237.943
Nacjonaliści	55.263
Niem. Partja Ludowa	1.840
Chrześc. Stron. Lud.	1.926
Partja państwowa	2.299
Polacy	12.678

Według wszelkiego prawdopodobieństwa wyślą do sejmu pruskiego: hitlerowcy 6 (dotychczas 4), socjaliści 1 (1), komuniści 1 (1). centrowcy 4 (5), nacjonaliści 1 (1), przedstawiciela. **Polskie głosy nie wystarczyły na przeprowadzenie posła.** Na każde 40 tysięcy głosów przypada bowiem jeden poseł, a na listę polską oddano tylko 12.678 głosów. Jeżeli zaś w wyborach do parlamentu w dniu 6 listopada 1932 r. oddano 12.098 głosów, to mamy do zanotowania **mały przyrost głosów polskich, wyobrażających się w liczbie 580 głosów.** Lud polski i nadal będzie bez własnego przedstawiciela w sejmie pruskim. Na poszczególne miejscowości odn. powiaty przypadają głosy polskie:

		5. 3. 1933	6. 11. 1932
miasto	Bytom	600	600
„	Gliwice	487	454
„	Zabrze	987	1.240
„	Opole	87	83
„	Racibórz	1.199	328
„	Kluczborek	5	5
„	Nysa	6	2
„	Strzelce	119	104
„	Pyskowice	17	12
powiat	bytomski	1.256	1.339
„	dobrodzieński	200	205
„	kluczborski	28	34
„	kozielski	606	587
„	oleski	726	684
„	opolski	2.698	2.591
„	prudnicki	344	363
„	raciborski	999	959
„	strzelecki	2.140	1.678
gmina	Bobrek-Karb	174	195
„	Brzosławice	2	19
„	Górniki	55	46
„	Grzybowice	89	79
„	Rokitnica	35	51
„	Miechowice	194	202
„	Szombierki	94	155
„	Stolarzowice	24	33
„	Wieszowa	133	?

Wielki skarb odkopany w Polsce.

Kasa gen. Samsonowa, zawierająca przeszło miljon rubli w złocie, odnaleziona.

Wielkie poruszenie wywołało wykrycie skarbu w wysokości 1.300.000 rubli w złocie. Obecnie między znalazcą a prokuraturą doszło do nowych komplikacyj w układach. Cała sprawa trzymana jest w ścisłej tajemnicy. Narazie wiadomo jedynie, że skarb stanowi kasę trzeciej armji rosyjskiej gen. Samsonowa, która, jak wiadomo, została na początku wojny rozgromiona przez Niemców pod Tannenbergiem. Sam dowódca tej armji gen. Samsonow po sromotnej klęsce popełnił samobójstwo. Członkowie sztabu armji, cofając się w pośpiechu, zakopali ten skarb w obawie, ażeby nie wpadł w ręce nacierających Niemców.

Podobno jednym z tych, który brał udział w zakopaniu, był słynny pułkownik Miasojedow. Płk. Miasojedow pełnił funkcję szefa kontrwywiadu przy sztabie armji Samsonowa, a następnie na skutek wszczętej przeciwko niemu kampanji został ujawniony jako szpieg niemiecki i wyrokiem rosyjskiego sądu wojennego, na krótko przed ewakuacją Warszawy, został powieszony.

Według wiadomości krążących dokoła tej niezwykłej sprawy, w skrzyni znaleziono również ważne dokumenty ze sztabu armji Samsonowa.

Przegląd religijny.

Ogólnopolska pielgrzymka inteligencji i akademików do Rzymu.

Związek Polskiej Inteligencji Katolickiej oraz Stowarzyszenie Młodzieży Akademickiej Katolickiej „Odrodzenie“ z racji ogłoszenia Roku Świętego przez Papieża Piusa XI urządza pielgrzymkę do Rzymu w okresie świąt Wielkiejnocy. Dotychczas protektorat nad pielgrzymką przyjęli JE. ks. kardynał Kakowski, JE. ks. nuncjusz Marmaggi, JE. ks. arcybiskup Teodorowicz i JE. ks. biskup Fulman. W pielgrzymce mogą brać udział: a) studenci i studentki wyższych uczelni, b) członkowie Związku P. I. K., c) osoby posiadające wyższe wykształcenie i ich rodziny. Koszty całej pielgrzymki wynosić będą dla studentów w granicach 300—350 zł., dla osób pozostałych 420—450 zł. Szczegółowych informacyj zasięgać można w biurze Zw. Polskiej Inteligencji Katolickiej w Warszawie, ul. Senatorska 31, tel. 706-55) w godzinach biurowych 10—2. Termin wyjazdu pielgrzymki 10 kwietnia. Pielgrzymka trwać będzie 14 dni.

Były wielki mistrz loży masońskiej kierownikiem stowarz. Św. Franciszka.

W Los Angeles został niedawno mianowany prezesem stowarzyszenia pod wezwaniem Św. Franciszka z Assyżu były wielki mistrz loży masońskiej z Kanady, W. R. Pollock, który od szeregu lat był bardzo czynnym członkiem powyższego stowarzyszenia.

Pieszo do Lourdes i Rzymu.

Niezwykłego piechura ma Czechosłowacja. Jest nim 72-letni Franciszek Vinarzicky, który pieszo przewędrował jeśli nie całą to trzy czwarte Europy, a teraz postanowił z racji roku jubileuszowego i 75-lecia Lourdes udać się pieszo przez Pragę, Pilzno i Stuttgart do Paryża, a stamtąd do Lourdes, poczem przez południową Francję do Rzymu. Z powrotem ma zamiar odwiedzić Wenecję, Insbruck i Linz. Długość trasy zamierzonej pielgrzymki wyniesie drobnostkę, bo tylko 6000 kilometrów. Pan Vinarzicky uważa, iż 72 lata, jakie dźwiga na barkach, nie przeszkadzają w tak dalekiej pielgrzymce.

Katolicy w parlamencie angielskim.

Dotychczas liczba katolików w parlamencie angielskim wynosiła 24 osoby. Obecnie dzięki wybraniu katolika J. Shute z Liverpoolu liczba ta powiększyła się o jedną osobę.

Głosy Episkopatu katolickiego o konieczności reformy ekonomicznej.

Na jednem z zebrań, zorganizowanych przez wielkie towarzystwo niemieckie „Volksverein für das katholische Deutschland“ przemawiał biskup Rottenburga, Mgr. dr. Sproll na temat „Kościół a polityka“. Poruszając kwestję reformy ekonomicznej, prelegent zaznaczył, że, jakkolwiek Kościół ceni tradycję, to jednak wcale nie chce być czynnikiem ratunku dla spróchniałego systemu. Okoliczności, które stworzyły kapitalizm, nie mogły utrzymać się na dłuższą metę. Fakt, że istnieje zbyt wielu ludzi nadmiernie biednych a z drugiej strony tylko garstka nadmiernie bogatych, jest najlepszym dowodem, iż dobra ziemskie źle są podzielone. W dążeniu do reformy stosunków, która jednak nie powinna być rewolucyjną, katolicy mają wyraźne wskazania w postaci encyklik „Rerum novarum“ i „Qudragesimo anno“.

Nuncjusz apostolski a ustawa o zgromadzeniach zakon. w Hiszpanji.

Przywódca radykałów, Lerroux, w niedawnej swej wielkiej mowie politycznej zaznaczył, że sam nuncjusz apostolski nie uważa projektowanej „ustawy o zgromadzeniach zakonnych za tak bardzo złą“. To odwołanie się do przedstawiciela Watykanu wywołało, naturalnie, wielkie wrażenie; trwało ono jednak niedługo, gdyż nuncjusz, Mgr. Tedeschini, złożył rządowi hiszpańskiemu memorjał, który wyraźnie podkreśla stosunek Stolicy Apostolskiej do projektu wspomnianej ustawy i niedwuznacznie zwraca uwagę na wielkie różnice w poglądach obu stron.

Poznajmy Wileńszczyznę!

Tania wycieczka na kresy północno-wschodnie.

W roku bieżącym przypada 70-cio letnia rocznica powstania roku 1863. Za czasów pierwszych Jagiellonów wpływy moskiewskie na dawnej Litwie były bardzo znaczne. Książęta litewscy żenili się z księżniczkami moskiewskiemi, te budowały cerkwie w Wilnie, rozpowszechniały prawosławie. Nawet Statut Litewski, wydany w roku 1529, był pisany w języku rosyjskim.

Wychodząc z założeń tych, moskale w XIX stuleciu uważali Wileńszczyznę za ziemię „rdzennie rosyjską“. To też znęcali się nad powstańcami więcej, niż w innych miejscach, i nigdzie nie padło z rąk kata tyle ofiar, co w Wilnie.

Społeczeństwo miejscowe zamierza w rocznicę tę uczcić pamięć tych Bohaterów naszych uroczyściej niż to czyniło dotychczas.

Celem przyjęcia udziału w tych uroczystościach oraz jednoczesnego zwiedzenia przebogatych pamiątek kultury polskiej w Wilnie i przepięknych okolic jego, Koło Wilnian w Warszawie (Senatorska 11) organizuje czterodniową towarzysko-krajoznawczą zbiorową wycieczkę inteligencji narodowości polskiej do Wilna. Zwiedzone będą również Troki, Werki, Wilejka.

Wyjazd z Warszawy nastąpi w środę 14 czerwca wieczorem. Powrót do Warszawy w poniedziałek 19 czerwca zrana. Podróż odbędzie się pociągiem specjalnym.

Projektowany jest również przejazd z Warszawy do Wilna i z powrotem autokarami, samochodami, na rowerach i motocyklach.

Całkowite koszty wycieczki wynoszą złotych 60.— od osoby. Za to uczestnik wycieczki otrzyma przejazd z Warszawy do Wilna i z powrotem w klasie trzeciej, noclegi, zwiedzanie miasta, śniadania, obiady (3 dania), kolacje (2 dania) w pierwszorzędnych restauracjach, przejazd samochodem do Trok i Wilejki (89 km), statkiem do Werek (20 km), udział w zabawie tanecznej, bilet na przedstawienie w teatrze. Składka ta może być spłacana częściami na rachunek czekowy P. K. O. Koła Wilnian w Warszawie Nr. 1231, lub bezpośrednio do Koła Wilnian.

Ilość uczestników wycieczki ściśle ograniczona, wskazane jest przeto możliwe wczesne zapisywanie się. Bliższych szczegółów udziela i zapisy przyjmuje biuro Koła Wilnian w Warszawie (Senatorska 11, tel. 212-12), czynne przez dzień cały.

Włoskie stroje ludowe.

Na zdjęciu naszem widzimy pochód lalek, znajdujących się w zbiorach etnograficznych w Rzymie, a przedstawiających figury t. zw. Spigola trici, zbierających kłosy po zżęciu zboża na polach. Postaci te ubrane są we włoskie stroje ludowe.

SPORT.

Zawody bokserskie „Sokół“ w Rybniku contra K. B. Ruda.

We wtorek, dnia 7-go marca odbędą się w sali Hotelu „Świerklaniec“ zawody bokserskie sekcji bokserskiej „Sokoła“ przeciw Klubowi Bokserskiemu Ruda. Początek o godz. 7,30 wieczorem. Bilety od 50 gr. do 1,50 zł.

Sukces łyżwiarzy polskich w Pradze.

Znana z tutejszego toru mistrzowska para Polski w jeździe figurowej Bilorówna — Kowalski zajęła w niedzielę w Pradze w międzynarodowych zawodach łyżwiarskich pierwsze miejsce przed parą wiedeńską Kaiser — Katz.

Wiedeń zwycięża Śląsk 17:9.

Niedzielny mecz zapaśniczy Wiedeń — Śląsk — odbyty w Rudzie cieszył się wielkiem zainteresowaniem, to też sala Domu Związkowego przepełniona była publicznością, która z niezwykłem napięciem śledziła przebieg zajmujących i na wysokim poziomie stojących walk. — Austrjacy i tym razem walczyli wspaniale, a chociaż ich przeciwnik (reprezentacja Śląska) był niewiele słabszy od teamu polskiego, który pokonał Austrję, wygrali pewnie w stosunku punktów 17:9. W drużynie śląskiej wyróżnił się jedynie Gardawski. Był on lepszy od swego przeciwnika Musila, przegrał jednakże wskutek omyłki sędziów. Techniczne wyniki poszczególnych walk: (w kolejności wag od koguciej do ciężkiej z wymienieniem zawodników wiedeńskich na pierwszem miejscu):

Weissing po ciężkiej walce pokonał na punkty Marcola; Ficinus już w 6 minucie rzucił na łopatki Szmatlocha; Grasl po zaciętej walce zwyciężył na punkty Breitkopfa; Musil przy pomocy sędziów uzyskał zwycięstwo nad lepszym Gardawskim; Grylka uległ Gałuszce; Derzav wygrał z Marciniakiem na punkty, wreszcie Schöll przygwoździł do maty Jarszulika w 9 minucie. Sędziował p. Maciejewski z Łodzi.

Wrocław — Poznań 11:5.

Międzymiastowy mecz zapaśniczy Wrocław — Poznań, rozegrany w niedzielę w Poznaniu, zakończył się porażką Poznańczyk., którzy ulegli Niemcom w stosunku punktów 5:11.

Z Wydawnictw.

„Rozkład terminów targów małych i wielkich na rok 1933“.

Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego ukazał się zeszyt 7 Statystyki Polski, Serja B, zawierający „Rozkład terminów targów małych i wielkich na rok 1933“. Mowa tu jest o targach gminnych, które w myśl odnośnych przepisów rozporządzenia o prawie przemysłowem, dzielą się na targi małe zwykłe (tygodniowe) oraz targi wielkie (powiatowe, wojewódzkie, odpustowe, kiermasze, jarmark) Rozkład terminów targów oparty na źródłach urzędowych, ułożony jest według poszczególnych województw, przyczem powiaty w każdem województwie, jak również miejscowości targowe na terenie każdego powiatu, uszeregowano w porządku alfabetycznym.

Polskie szlaki turystyczne.

W zrozumieniu braku literatury opisowej naszych rejonów turystycznych, ukazały się nakładem Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie w czterech wydaniach wielobarwne mapy plastyczne krakowsko - śląskiego i wschodnio - karpackiego rejonu turystycznego. Mapy te wykonane techniką rotograwjurową w opracowaniu znanego kartografa T. Zwolińskiego są koniecznem „Vademecum“ każdego turysty. Przedstawiają szczegółową rzeźbę terenu, obejmując całą Rzeczpospolitą, obrazują rozmieszczenie miast, główne połączenia kolejowe i szlaki samochodowe. Prócz swej wartości komunikacyjnej stanowią one pożądaną pomoc dydaktyczną, winne się więc znaleźć, nietylko w rękach każdego turysty, ale także i w zbiorach wszystkich instytucyj szkolnych. Polecamy je jako pierwsze tego rodzaju poważne wydawnictwo w Polsce. Cena egzemplarza formatu 112/60 cm. **2 zł 50 gr.** formatu 70/50 cm 1 zł 50 gr. Mapy te można nabyć we wszystkich Dyrekcjach Kolejowych, na stacjach kolejowych w całym kraju, w księgarniach kolejowych „Ruch“ oraz w biurach P. B. P. „Orbis“ i „Wagons Lits Cook“.

TEATR I SZTUKA.

TEATR POLSKI W KATOWICACH.

Przedstawienie popularne.

Dyrekcja Teatru komunikuje zainteresowanej publiczności, że na najbliższe przedstawienie popularne „Kwadratura Koła“ 7. marca kasa Teatru będzie sprzedawała wszystkie miejsca fotelowe, parketowe, w loży oraz na I. piętrze po jednolitej cenie 1.50 za 1 miejsce.

Premjera „Zemsta“.

W środę, dnia 8 marca o godz. 8 wiecz. premjera jednej z nieprzemijających komedyj A. Fredry pt. „Zemsta“ w bardzo subtelnej reżyserji p. Brylińskiego i w dobranej obsadzie w osobach pp. Grzębskiej, Zbyszewskiej, Arnoldta, Biesiadeckiego, Brylińskiego, Brandta, Mikołajewskiego, Wasilewskiego i innych.

Teatr Polski z Katowic w Rybniku.

W czwartek, dnia 9. bm. Teatr Polski wyjeżdża do Rybnika, gdzie w sali Hotelu Świerklaniec odegrana zostanie komedja Fredry „Zemsta“, jako przedstawienie szkolne popularne.

Teatr Polski z Katowic w Pszczynie.

W piątek, dnia 10. bm. Teatr Polski wyjeżdża do Pszczyny, gdzie w sali „Polski Dom Ludowy“ odegraną zostanie komedja Fredry — „Zemsta“, jako przedstawienie szkolne popularne.

Imre Ungar.

Niebywałą sensację wywołała zapowiedź koncertu wielkiego mistrza Imre Ungara, niewidomego pianisty, który po trjumfach w Anglji, Francji, Niemczech i Szwajcarji przyjechał znów do Polski, aby przed wyjazdem do Ameryki dać kilka koncertów. Koncert odbędzie się w piątek, dnia 10. bm. o godzinie 20. Pozostała niewielka ilość biletów do nabycia w kasie Teatru.

REPERTUAR:

Wtorek, dnia 7 bm. „Kwadratura koła“ przedstawienie popularne o godz. 20

Środa, dnia 8. bm.: „Zemsta“, premjera o godzinie 20.

Piątek, dnia 10. bm.: „Koncert Imre Ungar“ o godzinie 20

Sobota, dnia 11. bm.: „Zemsta“ dla szkół o godzinie 16.

Sobota, dnia 11. bm.: „Zemsta“ o godz. 20.

Niedziela, dnia 12. bm.: „Kwadratura Koła“ o godzinie 16

Niedziela, dnia 12. bm.: „Proboszcz wśród ubogich“ o godzinie 20.

Teatr Polski na prowincji.

Czwartek, dnia 9. bm.: „Zemsta“ Rybnik o godzinie 19.30.

Piątek, dnia 10. bm.: „Zemsta“ Pszczyna o godzinie 19.30.

Repertuar kinoteatrów w Katowicach.

Kino Capitol: „Ziemia niczyja“.

Kino Casino: „Ludzie w hotelu“ z Gretą Garbo, Joanem Crawfordem, John i Lionelem Barrymorami, oraz Wallace Beery.

Kino Colosseum: „Kobiety za kratami“.

Kino Rialto: „Każdemu wolno kochać“ z Dymszą i Zimińską (prolongowany).

Kino Palace: „Dobranoc Wiedniu“ prolongowany.

Kino Union: „Przygody w nocnym ekspresie“

Repertuar kinoteatrów w Król. Hucie.

Kino Apollo: „Mata Hari“, Greta Garbo, Ramon Novarro.

Kino Colosseum: „Rasputin“, Conrad Veidt i „Biały ślad“.

Kino Roxy: „Rome — Express“ z Konradem Veidtem i „Atlantyda“ z Brygidą Helm.

Kronika gospodarcza.

Wytwórcom krajowym i kupiectwu pod rozwagę.

Wszelkie usiłowania ożywienia obrotów handlowych, przez wzmożenie konsumpcji na rynku wewnętrznym — tylko wówczas osiągną właściwy rezultat, jeśli czynniki obu zainteresowanych stron, tj. konsumentów i producentów — w obopólnym interesie starać się będą rzeczowo rozwiązać to trudne zadanie.

Bez pełnego zrozumienia — wytwórcy dla naglącej potrzeby pozyskania odbiorców w kraju na tutejszy towar, jakoteż bez poczucia obowiązku — u szerokich rzesz publiczności i przedsiębiorstw — konieczności zakupywania tylko naszych wyrobów, cała akcja popierania wytwórczości krajowej nie wywoła realnych skutków.

W myśl powyższego **Targi Katowickie apelują jak najusilniej do wszystkich fabryk i wytwórni krajowych, do monopoli i przedsiębiorstw państwowych, oraz prywatnych, do kupiectwa i organizacyj handlowych, do hurtowni, zastępstw itp. — by poparły ich usiłowania i zgłosiły swój udział w IV. Targach Katowickich w bieżącym roku, gdyż zarząd tychże czyni równocześnie możliwe wysiłki, ażeby krajową wytwórczością zainteresować śląskie sfery przemysłowe i temsamem spowodować wzmożenie zamówień i tranzakcyj handlowych dla wytwórców i kupiectwa, biorących udział w tegorocznych Targach Katowickich.**

Wydawnictwo: Katolika Polskiego Górnoślązaka, Gońca Śląskiego, Katolika Śląskiego i Gwiazdki Śląskiej — **Za redakcję odpowiada:** Franciszek Godula, Król. Huta. — **Nakładem:** Ziednoczone Wydawnictwo Gazet Spółka z ogr. odp. Katowice ul. św. Stanisława 4 tel. 14—14. **Drukiem:** Drukarnia Śląska S-ka z ogr. odp. Katowice, ul. Batorego 2 — tel. 8-78.